

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์

Journal of Administration and Social Science Review

กำหนดการเผยแพร่

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลัก รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ บริหารการศึกษา พระพุทธศาสนาและปรัชญา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม โดยมีรูปแบบการตีพิมพ์ฉบับพิมพ์ ISSN (Print): 2730-3187 ตั้งแต่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1: 22561 มีกำหนดเผยแพร่วารสารฉบับปกติ (Regular Issues) ปีละ 2 ฉบับ

บรรณาธิการ

นางสาวสุธามาศ สุขไมตรี

กองบรรณาธิการ

พระเมธาวิญญูสร, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผศ.ดร.สมบุญ วัฒนะ

มหาวิทยาลัยมหิดล

ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อาจารย์ ดร.จักรวาล สุขไมตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อาจารย์ปารมี วชิระปทุมมุตต์

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

อาจารย์ปริศนา นิเท

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

เลขานุการ: : นายภูริช สุขไมตรี ศิลปกรรม: นายปิยพงษ์ สันธนะกุล

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์

เครือข่ายสำนักการบริหารและสังคมศาสตร์

157/17 หมู่ที่ 7 ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73220

e-mail: sukmailee1945@gmail.com

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

1) รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2) รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3) รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
4) รศ.ดร.สุธรรม เลิศพงษ์ประเสริฐ	มหาวิทยาลัยเกริก
5) ผศ.ดร.ธีรภัทร์ ลอยวิรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6) ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7) ผศ.ดร.ศุภกฤษฎี นีพัฒน์กุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8) ผศ.ดร.ธรา อังสกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
9) ผศ.ดร.จิตติมา ไหล่ยอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
10) ผศ.ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร	มหาวิทยาลัยสยาม
11) ดร.อดิศักดิ์ โชติธรรมธรา	มหาวิทยาลัยนเรศวร
12) ดร.อุดมลักษณ์ ศรีชีวชม	มหาวิทยาลัยนเรศวร
13) ดร.เฟื่องฟ้า ปัญญา	มหาวิทยาลัยนเรศวร
14) ดร.สุนทรีย์ ตั้งศรีวงศ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
15) ผศ.ดร.ภัทรพร พงศาปรมัตถ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
16) ร้อยโท ดร.ธวัชชัย คำยอด	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
17) ผศ.ดร.พิมพ์พี บรรจงปรุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
18) ดร.สาธิตี รักกตัญญู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
19) พระครูปลัดกวีวัฒน์ (ธีรวิทย์ สุคนธวานนท์), ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
20) พระมหาวิโรจน์ คุตตวีโร, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
21) ดร.อุเทน ลาพิงค์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
22) ดร.วงศ์ชนก จำเริญสาร	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
23) ดร.วิญญู กิณะเสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
24) ดร.กรุณา มธูลาภรังสรรค์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
25) ผศ.ดร.ชุมพล รอดแจ่ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
26) อาภาภรณ์ จวนสา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
27) นฤมลวรรณ สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ฉบับนี้เป็นวารสารปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

สำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น ประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 5 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษากรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึงการทำงานร่วมกันของผู้นิพนธ์ในลักษณะทีมงาน ทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ ในวารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลั่นกรองบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุธามาศ สุขไมตรี

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

หน้า

กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Reviewers)

บทบรรณาธิการ (Editorial)

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เกษมสุข นิสัยการ	1
การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ธงชัย มนต์รีวงศ์	9
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอภิธานิธรรมของ เทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู วิชญ์ พานนนท์	19
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำราญ พิมพ์ศรี	27
ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล โคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	37

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรม
ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน

The Application of Technology in Teaching Buddhism of
Morality Teaching Monks in Secondary Schools
Khung District, Chanthaburi Province

เกษมสุข นิสัยการ*

Kasemsuk Nissayakan

Received: February 14, 2019 Revised: March 15, 2019 Accepted: March 18, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน 2) เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน จำนวน 306 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนที่มีเพศ อายุและระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่มี

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

เกรดเฉลี่ย และโรงเรียนที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ขาดงบประมาณในการจัดทำ และรูปแบบเนื้อหาสาระของสื่อสิ่งพิมพ์ไม่เป็นที่ดึงดูดใจแก่ผู้เรียน ด้านระบบอินเทอร์เน็ต บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านสื่อสารสนเทศและเนื้อหาสาระในสื่อด้านนี้น้อย

แนวทางในการพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน พบว่า ควรมีการจัดทำสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตามหลักสูตรของสถานศึกษา มีการจัดทำกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของพระสอนศีลธรรมและหลักสูตรการสอน ต้องมีการถ่ายทอดให้ตรงเนื้อหาสาระหลักสูตร ควรมีการจัดทำแผนการสอน มีการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีการจัดฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่แก่พระสอนศีลธรรม ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรการเรียนแก่พระสอนศีลธรรมเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับเป้าหมายของหลักสูตร มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนและควรมีการจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน

คำสำคัญ (Keywords): การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี, พระสอนศีลธรรม

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province, 2) to compare the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province, 3) to study the problems, obstacles and suggestions for development to the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province.

This research is the mixed research method. For the quantitative research is collected the data from the sampling group from the 306 students of secondary school from grade 7 to 12 of Khlung District, Chanthaburi province. The data analysis is also used by the ready programme for research of social sciences. The researcher had the data analysis through frequency, percentage, mean, standard deviation(S.D) one-way analysis of variance (One-way ANOVA) for testing the difference between the averages from three or more groups with LSD (Least

Significant Different).and the qualitative research had the in-depth interview from 11 key informants and data analysis by using the content analysis technique.

The research findings were as follows:

1. The students had the opinions to the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province as a whole was at the middle level with an average of 3.25

2. The findings from comparison of the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province, classified by personal status , found that the students who had the differences of sex, age, and class , had the opinions to the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province differently. But the students who had the difference of average grade and school, had the opinions to application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province indifferently. It rejected the hypotheses.

3. The problems, obstacles and suggestions to the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province, found that the publishing , electronics , lack of budget for arranging and the form of contents of uninteresting publishing to students, internet system that the major personnel do not understand the technology and contents that make uninteresting.

The suggestions to the application for technology towards teaching of Buddhism subject of moral teaching monks in secondary school in Khlung District, Chanthaburi Province, found that should have arranged the media of learning the subject as the curriculum of educational institution, having the activity to improve the skill for supporting the qualification of moral teaching monks and teaching curriculum must have transfer the direct contents , should have the teaching plan, to have the curriculum activity development, should have the training to use the modern technology of Buddhism subject to moral teaching monk, should have the training to the moral teaching monks for the teaching management directly to the objective of curriculum, to have the technology in the globalization age and should have the budget for arranging the equipment to teaching sufficiently to the demand of teachers and students.

Keywords: Application for Technology, Teaching Buddhism of Morality , Teaching Monks

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งความเป็นคนไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การที่พระสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมเป็นครูสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน เป็นความคาดหวังของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียน ครูและผู้บริหาร ซึ่งพระสงฆ์ผู้เป็นครูสอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระพื้นฐาน แนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบและขอบข่ายของวิชาอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ต้องเข้าใจถึงสาระสำคัญวิสัยทัศน์ พื้นฐานแนวคิดของการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนกระบวนการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการสอน คือ พระภิกษุจัดกิจกรรมการเรียนสอนไม่เข้าใจทำให้นักเรียนเกิดความน่าเบื่อและง่วงนอนมาก กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เป็นแบบเรียบง่าย ด้านการวัดและประเมินผล คือ ขาดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ไม่มีการประเมินผลการสอนของครูผู้สอนพระพุทธศาสนา การวัดและการประเมินผล ตลอดถึงการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องมีการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจสอดคล้องกับวัยสติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน

ด้วยเหตุที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และสังคม จนกลายเป็นสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ พระภิกษุสามเณรจึงต้องเตรียมความพร้อมในการปรับตัว เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ดังเช่นผลการวิจัยของ พระมหาธีระศักดิ์ ธิติกิตติ (สุย้ง) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ การเผยแผ่คุณธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ผลรวมความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อช่องทางสื่อสารอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ การใช้วีดิทัศน์เป็นสื่อในการเผยแผ่ เพราะสื่อประเภทวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจนเหมือนธรรมชาติ แสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมเช่น VDO CDROM ตลอดจนสไลด์ ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจมากกว่าสื่ออื่นและสามารถเก็บข้อมูลได้หลายรูปแบบมีความสะดวกรวดเร็ว ดังนั้นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจำเป็นต้องมีการพัฒนากระบวนการในการใช้สื่อการสอน สื่อการเผยแผ่ให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเพื่อเป็นช่องทางให้สามารถเข้าถึงนักเรียนได้ทุกเพศ ทุกวัยและทุกสถานที่ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการสอน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดจันทบุรี ว่าพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาบ้างหรือไม่

และเกิดผลอย่างไร ทั้งมีปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาด้วยหรือไม่ อย่างไร และมีแนวทางในการพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างไร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนชลประทานชลกิจ และโรงเรียนเทศบาลชลกิจ 2 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,305 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนชลประทานชลกิจ และโรงเรียนเทศบาลชลกิจ จำนวน 307 คน ได้มาจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยการหาความเที่ยง (Validity) ของแบบสอบถาม ได้ค่า IOC = 1.00 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.911 และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทหรือตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจำแนกเป็นประเด็นสำคัญ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท และทำการสังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี
พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการสอนด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสอนด้วยระบบอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า

นักเรียนที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และโรงเรียนที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูก จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูก จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลำลูก จังหวัดจันทบุรี พบว่า

ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ปัญหา อุปสรรคคือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และรูปแบบเนื้อหาสาระของสื่อสิ่งพิมพ์ไม่เป็นที่ดึงดูดใจแก่ผู้เรียนข้อเสนอแนะคือ ควรมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อดึงดูดผู้เรียนมาสนใจมากขึ้น ควรมีการจัดอบรมในเรื่องของการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น และควรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ปัญหา อุปสรรคคือ พระสอนศีลธรรมขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และขาดงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อเสนอแนะคือ คณะสงฆ์ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำและพัฒนาอย่างเพียงพอ และควรมีการจัดการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ในด้านการผลิตและการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง

ด้านระบบอินเทอร์เน็ต ปัญหา อุปสรรคคือ พระสอนศีลธรรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านสื่อสารสนเทศและเนื้อหาสาระในสื่อด้านนี้น้อย จึงทำให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้รับความสนใจน้อย ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการกำหนดรูปแบบและความเหมาะสมด้านเนื้อหาให้เป็นที่น่าสนใจ และควรมีการจัดตั้งคณะทำงานเป็นผู้ผลิตสื่อสารสนเทศเพื่อใช้ในการสอนในระบบอินเทอร์เน็ต หรือคอยให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องของการผลิตและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากรูปแบบและเนื้อหาสาระสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ ไม่ดึงดูดใจของผู้เรียน ทำให้ไม่เป็นที่สนใจ พระสอนศีลธรรมขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สื่อประเภทต่างๆ นอกจากนี้ยังขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อประเภทต่างๆ ด้วยเหตุนี้ พระสอนศีลธรรมควรมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระของสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อดึงดูดผู้เรียนให้สนใจมากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการจัดฝึกอบรมการใช้ การจัดทำและการพัฒนาการทำสื่อแก่พระสอนศีลธรรมเพื่อให้สามารถสร้างสื่อประเภทต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการจัดหาทุนเพื่อใช้ในการจัดทำสื่อแก่พระสอนศีลธรรมได้อย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์แก่พระสอนศีลธรรม เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสอนและการเผยแผ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภออื่นๆ และในพื้นที่อื่นๆ
- ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อื่นๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบและนำมาใช้ในการพัฒนาการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- สุรพล สุยะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ. (2553). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูเมตตามงคลวิศิษฐ์ (วัชรินทร์ อคฺควโร). (2554). “ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารจัดการ คณะสงฆ์, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาชนก เขมกาโม. (2557). “รูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ของพระสงฆ์ในจังหวัดจันทบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาธีระศักดิ์ อธิกิตติ (สุขยั้ง). (2548). “ผลสัมฤทธิ์การเผยแผ่คุณธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุรินทร์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สายสุดา ปันตระกูล, กาญจนา เผือกคง, และปรีศนา มัชฌิมา. (2555). “การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร” **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

**การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชน
ในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ**
**The Moral and Ethical Promotion of Moral Teaching Monks
to Youths in Khunhan District, Sisaket Province**

ธงชัย มนต์รีวงศ์*
Thongchai Montreewong

Received: March 5, 2019 Revised: March 28, 2019 Accepted: March 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ในการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนกันทรอมวิทยาและโรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ ในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 290 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

1) เยาวชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ตามความเห็นของเยาวชน พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลของเยาวชนในด้านผลการเรียน มีผลทำให้ความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลของเยาวชนในด้านเพศ อายุ โรงเรียน ระดับชั้น ไม่ทำให้เกิดความแตกต่าง

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ ในด้านการเป็นต้นแบบทางจริยธรรม พระสอนศีลธรรมควรให้ศิษย์วัดหรือคฤหัสถ์ทั่วไปเป็นทำภารกิจแทน ในส่วนที่ต้องสัญจรไปในสถานที่ อโคจรต่างๆ ด้านการเป็นผู้อบรมสั่งสอน พระสอนศีลธรรมควรปรับปรุงรูปแบบและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัย มีการวัดและประเมินผลการสอน ด้านการเป็นผู้เตือนสติ พระสอนศีลธรรมควรประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงต่อเหตุต่างๆ เพื่อให้การเตือนสติแก่เยาวชนลักษณะของการป้องกันปัญหาและควรสร้างกลุ่มเครือข่ายเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมของเยาวชน ด้านการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรม พระสอนศีลธรรมควรสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเยาวชน และประสานการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและควรปรับปรุงรูปแบบของการปลูกฝังคุณธรรมให้ครอบคลุมประกอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านการเป็นผู้สร้างจิตสำนึกของเยาวชนต่อสังคม พระสอนศีลธรรมควรจัดกิจกรรมบริการสังคมในลักษณะจิตอาสา เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกต่อสังคม

คำสำคัญ (Keywords): การส่งเสริม, คุณธรรมจริยธรรม, เยาวชน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province, 2) to compare the moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province, 3) to study problems, obstacles and suggestions about moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province. The researcher used the mixed method research as the quantitative research and qualitative research that collected the data from in-depth interview. The population as exempling group was the 1045 youths who are studying in the Secondary school of Kanthomwittayakom School and Khunhanwittayasan School as the sampling group by calculation of Taro Yamane at reliably tests at 0.05 from 290 students as the sampling group. The data analysis used the ready programme for research of social sciences. The researcher had the data analysis through frequencies, percentage, average, standard deviation(S.D) for describing data from variables or personal characteristics. The analysis was also done through t-test for analysis the hypotheses in order to test the average difference between the two groups and f- test by one-way analysis of variance (One-way ANOVA) for testing at significantly statistic as 0.05.

The findings of this research as following:

1. The youths had the opinions to moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province, was at good level in

overall with an average $\bar{x} = 4.24$. When considered in each side, found that the ethical role model, teaching role model, mindfulness role model, Moral cultivation role model and youth consciousness cultivation role model, were at good level.

2. The finding the comparison the moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province, classified by personal data of the youths towards the result of education had the opinions to moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province differently as significantly statistic at 0.05. It accepted the hypothesis. But the differences of personal data of youths like sex, age, school and class level, it was not different.

3. The suggestions about moral and ethical promotion of moral teaching monks to youths in Khunhan district, Sisaket province such as ethical role model, the moral teaching monks should distribute the mission to students or general laymen for going to the improper places. The teaching role model, the moral teaching monks should improve the teaching style and teaching method properly with the age, had the measurement and evaluation of teaching may use as the observation of students or evaluate by knowledge test and increase the other channels to expand the opportunity for teaching management such. And should create the value to students by focusing on knowledge and result of education or an average grade. The mindfulness role model, the moral teaching monk should evaluate the situation and risks for warning the mindfulness of youths for problem protection and should create the network to watch the youth behaviors by using the cooperation from the youths, the moral teaching monks should avoid blaming in the specific students in the public. The Moral cultivation role model, the moral teaching monks should create the network to work with youths related agencies And cooperate to work systematically and should improve the method to cultivate the morality perfectly both theory and practical. The youth consciousness cultivation role model, the moral teaching monk should arrange the activity for social services as the volunteer or public service mind for cultivate the youths to have the consciousness to the public by setting the activity out of schools with other schools for social network creation for the youths.

Keywords: Promotion, Morality, Youths

บทนำ (Introduction)

สังคมไทยในยุคสมัยปัจจุบัน มีปัญหาจริยธรรมเป็นอย่างมากทั้งที่เกิดขึ้นกับผู้ใหญ่และปัญหาที่เกี่ยวกับเด็กหรือ เยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติคือศีลธรรมและจริยธรรมเสื่อมโทรม เป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าสกัดกั้นการพัฒนาใดๆที่พึงมีขึ้น ประการหนึ่ง สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เพราะเยาวชนเป็นขุมกำลังอันสำคัญของประเทศชาติ อีกทั้งวัยรุ่นเองละทิ้งศีลธรรมและวัฒนธรรมมากขึ้น ความประพฤติและแสดงออกของวัยรุ่นขัดต่อศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามของชาติตลอดไปถึงการประพฤติเสียหายและฝ่าฝืนระเบียบวินัยของโรงเรียน ศีลธรรมในปัจจุบันเสื่อมลงมากกว่าในอดีต และเยาวชนในสมัยนี้ก็ด้อยจริยธรรมและคุณธรรมมากกว่าเยาวชนสมัยก่อน หรือแม้กระทั่งในโรงเรียน ซึ่งเป็นแหล่งอบรมจริยธรรมโดยตรงก็ปรากฏว่า มีปัญหาในด้านการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เยาวชนเช่นกัน เยาวชนถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์หรือทุนมนุษย์เป็นสิ่งที่ต้องการต้องให้ความสนใจ ตั้งแต่การสรรหาคัดเลือก ศึกษารักษาและพัฒนาอย่างจริงจังอย่างมีเป้าหมาย อย่างเป็นระบบ อย่างเป็นกระบวนการ และอย่างต่อเนื่องจะทำให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ อันจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อไปได้

ดังนั้นพระสอนศีลธรรมตระหนักว่า การที่จะพัฒนาด้านจริยธรรมให้นักเรียน ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคคลในด้านที่สำคัญที่สุดคือ การปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีของชาติและมีคุณภาพ สิ่งหนึ่งที่สำคัญก็คือ จะต้องมอบคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมาจากบ่อเกิดที่สำคัญคือหลักพระศาสนา เมื่อศาสนาเห็นความสำคัญของเด็ก และเยาวชนแล้วเราจะดำเนินการอย่างไร ที่จะทำให้เด็กและเยาวชนมีศาสนาและจริยธรรม กล่าวคือ มีการปฏิบัติตนด้วยความถูกต้องและทำตามกฎ ระเบียบวินัยขององค์กรเองและมีคุณธรรม คือ มีความรับผิดชอบมีความสามัคคี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อสมาชิกภายในองค์กรเอง เพื่อที่จะพัฒนาชีวิตให้เจริญเติบโตขึ้นในท่ามกลางบรรยากาศที่พึงพร้อมไปด้วยศาสนาและจริยธรรม ว่าทั้งคน, สิ่งแวดล้อม และตัวเด็กต่างก็เป็นคน มีศาสนาและจริยธรรมด้วยกัน เกิดความสงบสุขในสังคมได้ความจริงนั้น ศาสนา และจริยธรรม เป็นปัจจัยแวดล้อมชีวิตและสังคมที่ช่วยหล่อเลี้ยงรักษาชีวิตและสังคมมนุษย์ไว้ เป็นสิ่งที่แผ่ซ่านทั่วไปหมดปกคลุมการดำเนินชีวิต และกิจกรรมของมนุษย์ทุกด้าน เป็นแกนนำและกำกับชีวิตบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคมให้เป็นไปด้วยดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” นี้เป็นการวิจัยเอกสาร ซึ่งมีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1). ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ อันได้แก่ พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พร้อมทั้งคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนาฉบับต่าง 2). ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทุติยภูมิ อันได้แก่ ตำรา หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร เอกสาร งานเขียนทางวิชาการที่เกี่ยวข้องทั่วไป 3). รวบรวม เรียบเรียง ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา โดยนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย (Research Results)

สถานภาพส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม เยาวชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 71.38 ศึกษาอยู่ที่โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ มีจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 72.41 มีอายุ 16 ปี มีจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 37.59 ส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 3.01 - 3.50 มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) **ด้านการเป็นต้นแบบทางจริยธรรม** ด้านการเป็นต้นแบบทางจริยธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ พระสอนศีลธรรมเป็นต้นแบบทางจริยธรรม โดยให้การเคารพต่อผู้แก่กว่า (ภิกษุผู้มีพรรษามากกว่าตน) ส่วนปัญหาอุปสรรค พบว่า พระสอนศีลธรรมบางรูปสัจจรไปในที่โจคร ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรให้ศิษย์วัดหรือคฤหัสถ์ทั่วไปเป็นผู้กระทำการกิจแทน ในส่วนที่ต้องสัจจรไปในสถานที่โจครต่าง

2) **ด้านการเป็นผู้อบรมสั่งสอน** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ พระสอนศีลธรรมให้การอบรมสั่งสอน โดยชี้แจงให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมตามหลักของพระพุทธศาสนา ส่วนปัญหา อุปสรรค พบว่า พระสอนศีลธรรมบางรูปใช้วิธีการสอนไม่เหมาะสมกับวัยของเยาวชน โดยสอนในลักษณะของการเทศน์ซึ่งไม่สามารถสร้างความน่าสนใจแก่เยาวชนได้ และข้อเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงรูปแบบและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัย สามารถดึงดูดความสนใจแก่เยาวชนได้

3) **ด้านการเป็นผู้เตือนสติ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในอันดับสูงสุดที่สุด คือ พระสอนศีลธรรมเตือนสติให้เป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ส่วนปัญหา อุปสรรค พบว่า พระสอนศีลธรรมบางรูป เตือนสติในเรื่องที่เกิดเป็นปัญหาแล้วไม่ทันการณ์ และข้อเสนอแนะ คือ ควรประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงต่อเหตุต่างๆ เพื่อให้การเตือนสติแก่เยาวชนลักษณะของการป้องกันปัญหา และควรสร้างกลุ่มเครือข่ายเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมของเยาวชน โดยใช้ความร่วมมือจากกลุ่มเยาวชนเอง

4) **ด้านการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรม** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในอันดับสูงสุดที่สุด คือ พระสอนศีลธรรมเป็นผู้ปลูกฝังแนวคิดในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต ส่วนปัญหา อุปสรรค คือ ขาดการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างพระสอนศีลธรรม ครูประจำการ ผู้ปกครอง และข้อเสนอแนะ คือ ควรสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเยาวชน และประสานการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

5) **ด้านการเป็นผู้สร้างจิตสำนึกของเยาวชนต่อสังคม** ด้านการเป็นผู้สร้างจิตสำนึกของเยาวชนต่อสังคมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในอันดับสูงสุดที่สุด คือ พระสอนศีลธรรมปลูกจิตสำนึกแก่เยาวชนให้มีความรักชาติ ส่วนปัญหา อุปสรรค คือ ขาดการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกต่อสังคม และข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดกิจกรรมบริการสังคมในลักษณะจิตอาสา เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกต่อสังคม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ สามารถนำมาอภิปรายผลไว้ดังต่อไปนี้

1) **ด้านการเป็นตัวแบบทางจริยธรรม** จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการเป็นตัวแบบทางจริยธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสอนศีลธรรมเป็นตัวแบบทางจริยธรรม โดยรักษาศีลอย่างเคร่งครัด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 แสดงให้เห็นว่าพระสอนศีลธรรมต้องปรับปรุงความประพฤติส่วนตัวเกี่ยวกับการรักษาพระธรรมวินัย ในฐานะที่เป็นผู้ทรงศีล เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งแบบอย่างที่ดีทางความประพฤติเยาวชนได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระมหาบรรจง จนตคุตโต ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนตามหลักไตรสิกขา : กรณีศึกษาศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวัดนาทิตยวัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ควรเพิ่มกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมกันในระบบอำเภอบางบาล จังหวัด และระดับภูมิภาค เพื่อให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆต่อไป

2) ด้านการเป็นผู้อบรมสั่งสอน ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการเป็นผู้อบรมสั่งสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสอนศีลธรรมให้การอบรมสั่งสอน โดยชี้แจงให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมตามหลักของพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 แสดงให้เห็นว่า พระสอนศีลธรรมตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนที่จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องเน้นทั้งภาคความรู้และการปฏิบัติให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงสอดคล้องกับที่ พระมหาธีรศักดิ์ ธิติกิตติ ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ศึกษาผลสำเร็จของการเผยแผ่คุณธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุรินทร์” จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนนั้นจะต้องมีการเตรียมการหรือผลิตพระวิทยากรไว้เพื่อให้ความอบอุ่นอย่างพอเพียงต่อความต้องการ มีกระบวนการจัดทำโครงการอย่างถูกต้องตามระบบการบริหารจัดการ และจัดหาสื่อประกอบการอบรมไว้อย่างเพียงพอ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พระวิทยากร

3) ด้านการเป็นผู้เตือนสติ จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการเป็นผู้เตือนสติ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ พระสอนศีลธรรมเตือนสติให้เป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 แสดงให้เห็นว่า พระสอนศีลธรรมตระหนักในบทบาทของตนในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนอีกบทบาทหนึ่งนอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนแล้วยังต้องกระตุ้นเตือนให้เยาวชนมิให้ลืมนึกย้อนข้อปฏิบัติหรือแนวทางของการทำความดีตามที่ได้อบรมสั่งสอนไว้แต่เบื้องต้นได้สอดคล้องกับที่ นวรัตน์ สุวรรณผ่อง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่องานสังคมสงเคราะห์จิตเวช” ผลการวิจัย พบว่า พระสงฆ์มีบทบาทในการให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาทางด้านจิตใจและการส่งเสริมจริยธรรมกับการพัฒนาทางด้านจิตใจเป็นส่วนใหญ่ บทบาทด้านอื่นนั้นมีน้อย สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพระสงฆ์มากที่สุดในการช่วยเหลือประชาชนก็คือการขาดแคลนทุนทรัพย์

4) ด้านการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรม จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสอนศีลธรรมปลูกฝังคุณธรรมโดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับช่วงอายุของเยาวชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของพระสอนศีลธรรมยังขาดกระบวนการ ความมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับที่ พระมหาเดชศักดิ์ ธีรปญโญ (โพธิ์ชัย) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “จริยศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมแก่นักเรียนตามหลักคำสอนพระพุทธศาสนา” ได้กล่าวสรุปวิธีแก้ไขปัญหาด้าน คุณธรรมจริยธรรมว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมต้องมีการช่วยเหลือ แนะนำ ชี้ทาง ส่งเสริม ประสานงาน การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ครูผู้สอน ควรมีเทคนิควิธีการสอน ทั้งเป็นตัวอย่างที่ดี โดยมอบให้เป็นหน้าที่ของคณะสงฆ์ รัฐบาลให้อุปถัมภ์ ทั้งต้องมีการจัดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับ วิชาพระพุทธศาสนา ให้เด็กมีความซาบซึ้งในพระพุทธศาสนา

5) ด้านการเป็นผู้สร้างจิตสำนึกของเยาวชนต่อสังคม จากผลการวิจัย พบว่าการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสอนศีลธรรมแก่เยาวชนในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการเป็นผู้ปลูกจิตสำนึกต่อสังคม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสอนศีลธรรมปลูกจิตสำนึกแก่เยาวชนให้มีความรักชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 แสดงให้เห็นว่าพระสอนศีลธรรมตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสังคมในปัจจุบัน ที่มีผลกระทบต่อตนเองและสังคมโดยรวมและเล็งเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่ต้องอาศัยหลักแห่งการปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนาจึงได้มีการอบรมสั่งสอนและสร้างจิตสำนึกแก่เยาวชนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สำนาน เพียรนอก ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินชีวิตตามแนววิถีพุทธของวัยรุ่น” จากผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมที่ดีที่ควรปลูกฝังให้แก่เยาวชน คือทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นความเชื่อของพุทธศาสนิกชน ที่พระเจ้าได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “เจตนาหิ ภิกขเว กมมํ วทามิ” แปลความได้ว่า เรากล่าวเจตนาว่าเป็นกรรม เจตนาในความหมายว่า เจตจำนง ความตั้งใจคิดคิดหมาย การเลือกตัดสินใจในการกระทำ ในการพูดจาสื่อสารและในความคิดทุกกรณีมีเจตจำนงอยู่ ที่แท้กรรมก็คือเจตจำนงนี้เอง และโลกมนุษย์นั้นถือว่าเป็นโลกแห่งเจตจำนง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นและเป็นไปในโลกมนุษย์ คือในสังคมนั้นเกิดจากการเป็นไปตามเจตจำนงของมนุษย์ทั้งสิ้นเจตจำนงเป็นปัจจัยในระบบของธรรมชาติส่วนที่มนุษย์เป็นเจ้าของเรื่อง หรือเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) คณะสงฆ์ควรชี้แจงให้เยาวชนทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาพข่าวความประพฤติเสียหายของพระสงฆ์บางรูปในหน้าหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ว่าเป็นการกระทำส่วนบุคคล มิใช่ภาพการกระทำของพระสงฆ์ส่วนรวม ในทุกๆ ครั้งที่มิข่าวเกิดขึ้น
- 2) กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนควรปรับปรุงรูปแบบให้มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยครอบคลุมประกอบ ทั้งภาค ทฤษฎีและปฏิบัติ ครอบคลุมศีล สมาธิ และปัญญา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) พระสอนศีลธรรมควรปรับปรุงรูปแบบและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัย สามารถดึงดูดความสนใจแก่เยาวชนได้และควรสร้างช่องทางอื่นสำหรับขยายโอกาสในการจัดการสอนที่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลา อาทิเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ก เป็นต้น
- 2) พระสอนศีลธรรมควรประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงต่อเหตุต่างๆ เพื่อให้การเตือนสติแก่เยาวชนลักษณะของการป้องกันปัญหา และควรสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3) พระสอนศีลธรรมควรสร้างเครือข่ายกับภาคประชาสังคม โดยจัดกิจกรรมนอกสถานที่ร่วมกับสถานศึกษาอื่นเพื่อสร้างเครือข่ายทางสังคมของเยาวชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2520). **จริยธรรมของเยาวชนไทย**. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2539). **ศาสนาและเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม.
- นวรรตน์ สุวรรณผ่อง. (2540). “การศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ไทยกับงานสังคมสงเคราะห์จิตเวช : ศึกษากรณีวัดที่มีสำนักสมถวิปัสสนากรรมฐานเขตกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระมหาเดชศักดิ์ อธิปัญโญ (โพธิ์ชัย). (2543). “จริยศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมแก่นักเรียนตามหลักคำสอนพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาธีระศักดิ์ อธิกิตติ. (2548). “ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเผยแผ่คุณธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดสุรินทร์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาบรรจง จนตคุตโต. (2550). “คุณภาพการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนตามหลักไตรสิกขา : กรณีศึกษาศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวินายกวิทยาลัยวัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำราญ เพียรนอก. (2550). “การดำเนินชีวิตตามแนววิถีพุทธของวัยรุ่น”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาล
ตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู
The People's Participation in Public Administration according to
Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality
Sibunrueang District, Nongbualamphu Province

วิษณุ พานนนท์^{*}
Vishnu Phananon

Received: March 12, 2019 Revised: April 25, 2019 Accepted: April 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูในการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นประชากรในการศึกษา โดยเลือกประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูจำนวน 360 คน จากจำนวนประชากร 3,490 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง และใช้สูตรคำนวณของ Nagtalon ในการคำนวณหาขนาดของสัดส่วนตัวอย่างที่เหมาะสมต่อขนาดของประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยเพื่อบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การทดสอบค่าที เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่ม

^{*} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา Mahamakut Buddhist University
Roi Et Campus

ขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปฺริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่และต้อนรับผู้มาเยือนมีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านให้ความเคารพและให้การส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.91$) และระดับสุดท้ายคือ ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์ ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปฺริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปฺริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าประชาชนภายในแต่ละชุมชนไม่ค่อยมีเวลาหรือเอาใจใส่ในการให้ความร่วมมือประชาชนในชุมชนต้องมีการหน้าที่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือรับจ้างเป็นส่วนใหญ่จึงไม่มีเวลาในการประชุมทำให้ประชาชนเมื่อจะต้องทำงานเลี้ยงชีพแล้วการมีส่วนร่วมจึงลดน้อยลงและประชาชนบางกลุ่มไม่เห็นถึงความสำคัญขาดความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วม เมื่อมีการประชุมจึงเกิดความไม่พร้อมเพียงกันในบางครั้ง ส่วนประชาชนที่ให้ความร่วมมือในส่วนจะเป็นประชาชนที่มีหน้าที่การงานมั่นคงและเป็นหลักแหล่ง เช่น ข้าราชการเป็นต้น ด้านข้อเสนอแนะพบว่า เทศบาลควรจัดการประชุมให้การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปฺริหานิยธรรมเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือได้รับข่าวสารของเทศบาล

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วมของประชาชน, การบริหาร, อปฺริหานิยธรรม

Abstract

The objectives of this research were : 1) to study the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province, 2) to study the comparison of study the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province, 3) to study the problems, obstacles and suggestions

about the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province. It was the mixed research method between the quantitative and qualitative research. For the quantitative research had the sampling group with 360 out of 3490 total population as the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province with Taro Yamane formula by using the ready programme of social sciences faculty. The statistics were used for the data analysis through frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D) , T-test , F-test , One-way Analysis of Variance and Least Significant Difference : LSD. and the qualitative research was in-depth interview from key informants by using the content analysis technique.

The findings of the research as follows :

1. The people had the opinions to People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province in overall that it was at good level with an average as $X = 3.90$. When considered in each side found that the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province. had the opinions to about attention and welcome visitors as the highest with an average as $X=3.98$, the second was the respect , arts preservation and local culture with an average as $X= 3.91$ and the last was the meeting continuously with an average as $X= 3.90$, were at good level.

2. The findings of opinions comparison of the people to participation of people to the administration according to Aparihaniyadhamma of Nonsa-ad municipality , Sibunrueng district, Nongbualampoo province, classified by personal data and found that the people who had the differences of age, level of education, career and income per month, had the opinions to People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province differently with significance of statistics at 0.05. It accepted the hypothesis.

3. The problems, obstacles and suggestions about People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province, found that the people in each community did not have enough time or not much attention for cooperation due

to the people have the duty to work or employment so they did not have time for meeting and lack of responsibility for participation when it had the meeting, it was not ready. with significance of statistics at 0.05. It accepted the hypothesis. But the people who had participation, were the government officers. Suggestions which found that administration according to Aparihaniyadhamma for better understanding and had the participation for activity setting or receiving the information of municipality and for the people get the knowledge and participation, should invite the representatives in each community such as village leader etc. to have the meeting and municipality should survey the way of people life for improvement and solutions.

Keyword: People's Participation, Public Administration, Aparihaniyadhamma

บทนำ (Introduction)

เทศบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย ตามหลักการกระจายอำนาจ กล่าวคือ ราชการบริหารส่วนกลาง กระจายอำนาจไปให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอิสระที่จะดำเนินการปกครองตนเองภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด เป็นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภา เพราะเป็นการจำลองรูปแบบการปกครองประเทศมาใช้ในท้องถิ่นปัจจุบันเทศบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดตั้ง การเปลี่ยนชื่อ การเปลี่ยนแปลงเขต หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาล ให้กระทำเป็นพระราชกฤษฎีกาเทศบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร อย่างไรก็ตามเทศบาลทั้ง 3 ระดับ มีโครงสร้างเหมือนกัน คือ ประกอบด้วย สภาเทศบาล ซึ่งสมาชิก มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนั้น และคณะเทศมนตรี นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีอีกจำนวนหนึ่ง จะแตกต่างกันก็เฉพาะที่ตั้งหรือจำนวนประชากรเท่านั้นโดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อเป็นหน่วยงานที่สะท้อนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของ ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย กำลังถูกสังคมเปลี่ยนประเด็นความสนใจจากมิติทางการเมืองในอดีตมาสู่มิติทางการเมืองการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือการเปลี่ยนจากข้อถกเถียงเชิงอุดมการณ์ทางการเมือง เกี่ยวกับความจำเป็นหรือบทบาทของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตยมาเป็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถทางการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ดังนั้นจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพิสูจน์ตนเองว่ามีความสามารถบริการประชาชนได้ดีกว่า หรือด้วยวิธีการที่แตกต่างจากที่ประชาชนเคยได้รับจากหน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเพื่อที่จะได้รับการยอมรับและได้รับความไว้วางใจจากประชาชน

เทศบาลตำบลโนนสะอาดนั้น อยู่ในเขตปกครองของอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลโนนสะอาด ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2539 และในการพัฒนาท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยที่จะทำการประยุกต์เข้ากับหลักธรรมทศพรพุทธศาสนา คือ หลักการบริหารนิยม 7 ประการได้แก่ 1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ 2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทากิจที่พึงทำ 3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ 4. เคารพนับถือผู้ใหญ่ 5. ไม่ข่มเหงล่วงเกินสตรี 6. เคารพสักการบูชาเจดีย์ 7. จัดให้ความอารักขา คุ่มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม ซึ่งหลักการบริหารนิยม 7 ประการนี้ พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคี เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงานการมีส่วนร่วมและสามัคคีรักใคร่กันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักการบริหารนิยม ในเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative

Research) โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 ท่าน (In depth Interview)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 3,490 คน และคัดเลือกเฉพาะบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งถือว่าบรรลุนิติภาวะและสามารถทำการเลือกตั้งได้ตามที่กฎหมายกำหนด

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่ในเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In depth Interview) ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นด้านการดูแลเอาใจใส่และต้อนรับผู้มาเยือนมีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านให้ความเคารพและให้การส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.91$) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือ ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์ ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นโดนภาพรวมในแต่ละด้านแล้วประชาชนส่วนใหญ่ในต่างจังหวัดนั้นมีอาชีพรับจ้างทั่วไปซึ่งในการมีส่วนร่วมนั้นอาจจะมีไม่ได้ตลอดเพราะส่วนใหญ่ต้องทำงานเลี้ยงชีพจึงทำให้การได้รับข่าวสารของประชาชนบางกลุ่มลดน้อยลง 2) ประชาชนเมื่อจะต้องทำงานเลี้ยงชีพแล้วการมีส่วนร่วมจึงลดน้อยลงและประชาชนบางกลุ่มไม่เห็นถึงความสำคัญขาดความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วม เมื่อมีการประชุมจึงเกิดความไม่พร้อมเพียงกันในบางครั้ง ส่วนประชาชนที่ให้ความร่วมมือในส่วนจะเป็นประชาชนที่มีหน้าที่การงานมั่นคงและเป็นหลักแหล่ง เช่น ข้าราชการ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า จากการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอภิปรายได้ว่า เทศบาลตำบลโนนสะอาด มีการบริหารงานโดยยึด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการบริหาร โดยหลักการบริหารนิยธรรมนั้น ช่วยให้อยู่ในองค์กร และประชาชน เกิดความสมัครสมาน สามัคคีธรรม ความไม่รู้จักเสื่อม และความเจริญก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จันทว โส (รณจักรวรงค์)** ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารงานบุคคลตาม หลักการบริหารนิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์ที่ได้พบว่าผู้บริหารและครูให้ความเคารพต่อเพศสตรีในระดับสูง รองลงมาได้แก่ ให้ความเคารพต่อสถานที่ภายในโรงเรียน ไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบของ โรงเรียน หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ มีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตาม หลักการบริหารนิยธรรม 7 การ

1. ควรมีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พนักงาน และประชาชน ในด้านการนำการบริหารนิยธรรม 7 มาใช้กับการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

2.ส่งเสริมให้มีการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่การงาน

3. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในแต่ละชุมชนได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถจากเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปรินายธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดหนองบัวลำภู” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักอปรินายธรรมมาประยุกต์ใช้ ในองค์กรอื่นต่อไป
2. ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักอปรินายธรรม ในการบริหารงานมีความเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน จากการวิจัยครั้งนี้หรือไม่
3. ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่น เช่น สังคหวัตถุ 4 สาราณียธรรม 6 อคติ 4 อิทธิบาท 4 เป็นต้น มาใช้กับการบริหารงานของเทศบาลต่อไป
4. ควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในเทศบาลตำบลโนนสะอาด เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักอปรินายธรรม ใน องค์กร หรือชุมชนอื่น ที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักอปรินายธรรม เป็นตัวแปรตาม

เอกสารอ้างอิง (References)

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2546). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เทศบาลตำบลโนนสะอาด. สภาทัวไป. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.nonsardlocal.go.th/>. สืบค้นวันที่ [12 มีนาคม 2559].

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
The Political Participation of People in The Rongkhum
Subdistrict Municipality, Rongkhum District,
Kalasin Province

สำราญ พิมพ์ศรี*

Samran Pimsri

Received: March 2, 2019 Revised: March 25, 2019 Accepted: March 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ระเบียบวิธีวิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 375 คนจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

การวิจัยเชิงคุณภาพนั้น กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) 7 คน เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง (structured in-depth-interview) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถ

* คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.73$) มีระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.65$) และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ ($\bar{X} = 3.18$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่อง คำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี อายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่อง คำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วม การเมือง เทศบาลตำบล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province 2) to compare the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province, classified into personal factor and 3) to study problem, solution and suggestion of the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province. This research was the mixed research both quantitative and qualitative research. The sampling were consisted of 375 residents from the people who live in the Rongkhum sub district municipality by cluster sampling using the questionnaire as the tool to collect the data by finding frequency, percentages, Mean, and Standard deviation for describing and testing hypotheses by T-test, F-test and One way ANOVA. The test of the differences Means in each pair was done by the Least Significants Difference: LSD.

The qualitative research method identified the 7-key informants and selected by expert. The tool to collect the data are structured in-depth interview, in-depth and descriptive interpretation.

The research findings were as follows:

1. The political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province was overall opinion in maximum level ($\bar{x}=3.50$), and considered in each field by arranging follow by the acknowledge of politics ($\bar{x}=3.73$) was in maximum level, the participation of

election ($\bar{x}=3.65$), and referendum and public hearing ($\bar{x}=3.18$)i was in medium level respectively.

2. The opinion compared on the political participation of people in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province classified into personal factor. We found that people in different sex and career have political participation in the Rongkhum sub district municipality, Rongkhum district, Kalasin province was overall opinion not much differences. So, we disapproved the hypothesis. But people in different age, educational background and income was overall opinion much differences, so we accepted the hypothesis.

Keyword: Participation Political Subdistrict Municipality

บทนำ (Introduction)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองท้องถิ่น เริ่มต้นขึ้นในรัชกาลที่ 5 รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยในปี พ.ศ. 2448 มีการจัดตั้งสุขาภิบาลหัวเมืองเป็นแห่งแรก คือ สุขาภิบาลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาคร และต่อมาประเทศไทยได้มีการพัฒนาการปกครองอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีการขยายตัวของเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน จากการที่มีจำนวนประชากรมากขึ้น และสภาพของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ระดับท้องถิ่นให้มีความเจริญเพิ่มขึ้น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2540 จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ พบว่าได้มีการจัดตั้งหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นรวม 5 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสได้ปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงอีกทั้งจะเป็นหน่วยงานหลักที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

แม้การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการปกครองในพื้นที่เล็กๆ จำนวนประชากรไม่มากนักก็ตาม แต่ก็ยังนับว่า ทั้งพื้นที่และจำนวนประชากรเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือฝ่ายบริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ระบบการปกครองตนเองโดยอ้อมดังกล่าว แม้จะอธิบายได้ด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ได้กล่าวมาข้างต้นก็ตาม แต่ระบบนี้ทำให้ประชาชน ห่างเหินจากกิจกรรมของท้องถิ่นของตนเอง เมื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือฝ่ายบริหารท้องถิ่นเสร็จแล้ว ประชาชนเหล่านั้น ก็ถูกปล่อยไว้เบื้องหลัง โดยกิจกรรมของท้องถิ่นจะเป็นเรื่องของ “นักการเมืองท้องถิ่น” เท่านั้น สี่ห้าปีให้หลัง ประชาชนจึงมีสิทธิ์เลือกตั้งใหม่อีกครั้ง สิ่งเหล่านั้นนับว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาท้องถิ่นหลายประการ คือ ประการแรก เมื่อประชาชนรู้สึกว่าการเมืองในท้องถิ่น เป็นเรื่องของนักการเมืองในท้องถิ่นเท่านั้นประชาชนรู้สึกว่าการเมืองในท้องถิ่นเป็นเรื่องของตัวเอง การเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือการเสียสละเพื่อท้องถิ่นของตนเองไม่มี นับวันเราจะเห็นภาพนักการเมืองท้องถิ่นห่างเหินประชาชนมากขึ้น

เรื่อยๆ นับวันความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในท้องถิ่นจะถึงทางตัน การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเป็นไปอย่างเฉื่อยชา ขาดการพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ที่มีความเหมาะสม ประการที่สอง การห่างเหินจากท้องถิ่นของประชาชน ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นขาดการตรวจสอบจากประชาชน การดำเนินการที่ผิดพลาดบกพร่องจึงเกิดขึ้นได้ง่าย เพราะไม่มีความระมัดระวัง อาจก่อให้เกิดการฉ้อโกง และคอร์รัปชันต่างๆ อีกด้วย

ดังนั้น จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นการนำศักยภาพและขีดความสามารถตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ของประชาชนทุกคน ให้มีบทบาทในทุกระดับและทุกขั้นตอนของการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิถีทางที่จะทำให้ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองร่วมกัน และจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชาชน ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีจำนวน 6,075 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) ประชาชนจำนวน 375 คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % และระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ในด้านต่างๆ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.(Standard Deviation)

3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ นำมาจัดกลุ่มคำตอบวิเคราะห์รายข้อ วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques) นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษา “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 ซึ่งส่วนใหญ่อายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 และส่วนใหญ่อายุต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 และส่วนใหญ่อายุอาชีพเกษตรกรรม มีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 และส่วนใหญ่อายุรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73, ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.43, ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.65, ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.18

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ตารางที่ 5.1 สรุปโดยภาพรวมผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ 1-5

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	t	f	sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	1.342	-	0.180	-	√
2.	อายุ	-	2.885	0.036	√	-
3.	การศึกษา	-	4.220	0.015	√	-
4.	อาชีพ	-	2.005	0.113	-	√
5.	รายได้	-	7.141	0.001	√	-

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนส่วนมากได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร และประชาชนไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับหมู่บ้าน **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรจะมีการจัดกิจกรรมหรือรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ประชาชนไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง

3) ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ประชาชนไม่ตระหนักและใช้ความสำคัญในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรเพิ่มความรู้ให้แก่ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

4) ด้านการแสดงผลการวิจัยและประชาสัมพันธ์

ปัญหา อุปสรรค พบว่า ผู้มีอำนาจยึดติดความคิดของตนเองเป็นที่ตั้งความคิดเห็นที่ประชาชนที่เสนอให้ไม่นำไปปฏิบัติ **ข้อเสนอแนะ** พบว่า ควรจัดให้มีเวทีเสวนาทางการเมืองให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์โดยรวม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับ **นักวิชาการ ศรีจันทร์โท** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ตามลำดับ

1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิพัฒน์ มนต์เสวี** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การรับทราบข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ ส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด ในขณะที่การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีจำนวนน้อยกว่าผ่านสื่ออื่น ๆ

2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนในเขต เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูงหรือระดับนักกิจกรรม ได้แก่ มีตำแหน่งทางการเมืองและการทำงานเต็มเวลาให้แก่พรรคการเมือง การได้รับตำแหน่งทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับกลาง หรือกลุ่มผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือพรรค การเข้าร่วมชุมนุมประท้วง 2 ระดับ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ หรือเข้าร่วมในกิจกรรม

น้อย ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำหรือจัดอยู่ในกลุ่มผู้ดู ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียงแค่พูดคุยเรื่องทางการเมือง การเข้ารับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3) **ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง** การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประสงค์ สาวเสม** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4) **ด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์** การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาสมศักดิ์ สติสมปนโน** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และควรเสนอแนะนโยบายที่มีการนำหลักธรรมที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไปประยุกต์ใช้ในการจัดตั้งเป็นนโยบายพรรคของนักการเมือง

2) ประชาชนควรมีหน่วยงานติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของนักการเมืองเพื่อจะได้ ทราบถึงความเคลื่อนไหวและสะดวกในการติดตามผลงานของนักการเมือง ที่เคยให้ไว้ตามนโยบาย และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นควรอยู่ในชุมชน เพื่อความสะดวกของประชาชนในชุมชนในการมาติดต่อหรือ ประสานงานในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

3) นักการเมืองควรจัดตั้งสำนักงานในชุมชนเพื่อมอบความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมืองแก่ประชาชน อีกทั้งยังสามารถจัดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง โดยจัดเป็นวิทยุการเมืองเพื่อชุมชน มีป้ายประกาศเรื่องการเมืองประจำชุมชน มีรถขยายเสียงแจ้ง เรื่องราวต่าง ๆ ให้ประชาชนในท้องถิ่นรับทราบ

4) นักการเมืองควรมีกิจกรรม หรือโครงการเพื่อประชาชนในชุมชน ได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการเมืองของประชาชน ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาการส่งเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจโดยมุ่งให้ประชาชนแสดงบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมทางเมืองเพื่อที่จะช่วยพัฒนาการเมืองไทย
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบแนวคิดใหม่หรือวิธีการใหม่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- 3) ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 4) ควรศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่แท้จริงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้นอย่างรอบด้านมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- ณรงค์ สินสวัสดิ์. (2539). **จิตวิทยาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : วชิรนทร์การพิมพ์ จำกัด.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นักฎีกาล ศรีจันทร์โท. (2552). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม”. **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญมา แสงกล้าพ.ต.ท.. (2545). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ. (2548). “การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาเฉพาะ ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์”. **การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสงค์ สาวเสม. (2551). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- พิพัฒน์ มนต์เสวี. (2552). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่”. **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระมหาสมศักดิ์ สติสมปโน. (2556). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล
โคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

Effectiveness of Health Care Fund Management Khok Phra Chedi
Sub-District, of Nakhonchaisri District, Nakhonpathom Province

ฉัตร มาสวัสดิ์*)

Chatr Maswasd

Received: January 16, 2019 Revised: March 8, 2019 Accepted: March 17, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท 4 กับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม การดำเนินการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.977 กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนในพื้นที่ตำบลโคกพระเจดีย์ จำนวน 360 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.364) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.339) ด้านป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.414) ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.457) และ ด้านปฐมภูมิเชิงรุก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.411) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

*

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

2. ผลการเปรียบเทียบการความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับอภิชาติ 4 ในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับอภิชาติ 4 ในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ ($r = .126^*$) เมื่อพิจารณาเป็นตามรายด้าน พบว่า ด้านบริการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ ($r = .223^{**}$) ด้านป้องกันโรคอยู่ในระดับต่ำ ($r = .101$) ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพอยู่ในระดับต่ำ ($r = .019$) และด้านปฐมภูมิเชิงรุกอยู่ในระดับต่ำ ($r = .138^*$)

คำสำคัญ (Keywords): ประสิทธิภาพ, การบริหาร

Abstract

Objectives of this research were: 1. to study the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province, 2. to compare the opinions of the people on the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province, classified by personal factorssm, 3. to study the relationship between the Itthbhatti 4 with the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province, and 4 to study the recommendations to the management of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province The research methodology was mixed methods researches; quantitative research and qualitative research. For quantitative research, it was conducted by survey research using the questionnaire to collect the data from the questionnaire which has the whole confidence value equal to 0.977 from a sample of 326 people of Khok Phra Chedi Sub-district. The data was analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test, F-test from one-way analysis of variance, and Pearson's correlation

coefficient analysis. And qualitative research Using in-depth interview method with 12 key informants. The research found that;

1. The overall opinion towards the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province, was at the high level ($\bar{X}$ =3.74, S.D.=0.364). When considering each aspect, it was also found that the opinion towards all aspect were at the high level; health promotion services ($\bar{X}$ =3.85, S.D.=0.339), prevention of diseases ($\bar{X}$ =3.78, S.D.=0.414), rehabilitation ($\bar{X}$ =3.71, S.D.=0.457), primary proactive ($\bar{X}$ =3.60, S.D.=0.411).

2. The results of the comparison of people opinion towards the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province classified by personal factors, it was found that people with different gender, age, occupation and income had significant different opinions towards the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province at the 0.05 level, therefore accepting the research hypotheses. But for people with different educational backgrounds, they had no significant different opinions towards the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province, therefore rejecting the research hypothesis.

3. For the relationship, it was found that there was positive relationship between the practice on Ittibahatti 4 and the effectiveness of health care fund administration of Khok Phra Chedi Subdistrict, Nakhon Chaisri District, Nakhon Pathom Province at the low level ($r = 0.126^*$). When considering each aspect, it was also found that, all aspect had the positive relationship at the low level; the health promotion service ($r = .223^{**}$), the disease prevention ($r = .101^{**}$), rehabilitation ($r = 0.019^{**}$), and primary proactive ($r = .138^{**}$).

Keywords: Effectiveness, Management

บทนำ (Introduction)

การดำเนินงานหลักประกันสุขภาพทุกถ้วนหน้าจากจุดเริ่มต้นที่มี พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 จนถึง ณ ปัจจุบัน ได้มีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการและได้รับบริการสาธารณสุขตามสิทธิพึงได้ในฐานะความเป็นประชาชนไทย ความสำคัญของการดำเนินงานอยู่ที่ความร่วมมือจากภาคส่วนทั้งภาค

ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาวิชาชีพ และที่สำคัญอย่างมากคือผู้ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน ที่จะต้องมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพและจัดบริการให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งนี้กระบวนการการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติถือเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้บริการสามารถให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขและการจัดบริการเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้รับบริการผู้ให้บริการ และผู้เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง รวมทั้งการระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนเข้าถึงบริการและได้รับบริการสาธารณสุขตามสิทธิพึงในฐานะความเป็นประชาชนไทยซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับทุกภาคส่วนในการร่วมกันผลักดันให้เกิดระบบหลักประกันสุขภาพที่ประชาชนเข้าถึงด้วยความมั่นใจผู้ให้บริการมีความสุข และก่อให้เกิดความเป็นธรรมที่ประชาชนพึงได้รับจากระบบประกันสุขภาพของประเทศไทยกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ (Public policy) ที่มุ่งหวังในการตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก ดังนั้นหากท้องถิ่น และชุมชนมีความตระหนักและมีบทบาทร่วมในการจัดการกับปัญหาสุขภาพของชุมชนมากขึ้น ด้วยการเสริมสร้างสุขภาพ (health promotion) โดยมุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดความเสี่ยงด้านสุขภาพ เป็น “มิติทางสังคมเพื่อสุขภาพ” (Social determinant of health) ท้องถิ่น และชุมชนก็จะเป็นศูนย์รวม (center of gravity) ของการขับเคลื่อนกิจกรรมสุขภาพ และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ต่างๆ ปี พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 มาตรา 13(3) มาตรา 18(8) มาตรา 47 และมาตรา 48(4) แห่ง พรบ. หลักประกันสุขภาพฯ พ.ศ. 2545 กำหนดให้ อปท. สนับสนุนและกำหนดหลักเกณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมและเปิดโอกาสให้องค์กรชุมชน ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในดำเนินงานและการบริหารจัดการเงินกองทุนหลักประกัน สุขภาพในระดับท้องถิ่น

ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาการดำเนินงานกองทุนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เพื่อนำไปแก้ปัญหาการดำเนินงานให้กองทุนหมู่บ้านตำบล โคกพระเจดีย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหลักที่เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนสิทธิประโยชน์ของสมาชิก ซึ่งผลการศึกษาจะช่วยให้การพัฒนาในการดำเนินงานหมู่บ้าน ตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารกองทุนฯที่จะทำให้กองทุนมีความยั่งยืน เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนในตำบลโคกพระเจดีย์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท 4 กับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งผู้วิจัยมีวิธดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตตำบลโคกพระเจดีย์ จำนวน 360 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สันและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.364) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.339) ด้านป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.414) ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.457) และ ด้านปฐมภูมิเชิงรุก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.411) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ ($r = .126^*$) เมื่อพิจารณาเป็นตามรายด้าน พบว่า ด้านบริการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ ($r = .223^{**}$) ด้านป้องกันโรคอยู่ในระดับต่ำ ($r = .101$) ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพอยู่ในระดับต่ำ ($r = .019$) และด้านปฐมภูมิเชิงรุกอยู่ในระดับต่ำ ($r = .138^*$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ” โดยรวมทั้ง 4 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยจะเห็นว่าการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพนั้น มีกระบวนการที่มีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนุช เนื่ออ่อน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตอบสนองกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพในจังหวัดกระบี่” ผลการวิจัย พบว่าการตอบสนองกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.40) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อระดับการตอบสนองกองทุนดังกล่าว พบว่า การรับรู้ประโยชน์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น การรับรู้บทบาทของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพ และความเพียงพอของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพร่วมกันทำนายระดับการตอบสนองกองทุนดังกล่าวได้ร้อยละ 51 (adjusted $R^2 = .51$, $p < .05$) โดยการรับรู้ประโยชน์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด (ร้อยละ 47) ผลจากการศึกษายืนยันความสำคัญของการส่งเสริมให้คณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพมีการรับรู้ประโยชน์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ร่วมกับการสนับสนุนให้มีการรับรู้บทบาทของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพและควรให้ความสำคัญกับแผนการพัฒนากำลังคน เพื่อให้คณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. ควรให้กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ อ.บ.ต. โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ. นครปฐม ศึกษาหลัก อิทธิบาท 4 อย่างจริงจังเพื่อในองค์กร เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดเป็นประสิทธิผล

2. ควรให้กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ อ.บ.ต. โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ. นครปฐมควรนำหลัก อิทธิบาท 4 ไปบูรณาการร่วมกับ การกำหนดนโยบายการวางแผนพัฒนาภายในชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดเป็นประสิทธิผล

3. ควรให้กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ อ.บ.ต. โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ. นครปฐมควรนำหลัก อิทธิบาท 4 ไปบูรณาการร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานภายในองค์กร เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความสามัคคีกันในทุกหมู่คณะยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ อ.บ.ต. โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ. นครปฐม ควรมีการประชุมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำเพื่อวางแผนการทำงาน โดยนำหลัก อิทธิบาท 4 ไปปฏิบัติใช้ให้เกิดประโยชน์และเห็นรูปธรรมที่ชัดเจน

2. เจ้าหน้าที่กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ อ.บ.ต. โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ. นครปฐม ควรส่งเสริม ให้มีกิจกรรม และพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าของประเพณี และวัฒนธรรมซึ่งนับวัน จะสูญหายสังคม ชุมชน ท้องถิ่น

3. เจ้าหน้าที่กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ อ.บ.ต. โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ. นครปฐม ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนได้เสนอปัญหาหรือความต้องการ ข้อเสนอแนะอย่างเสรี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาวิธีแก้มวลพิษทางอาการและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการบริหารของกองทุนประกันสุขภาพ

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์เชิงลึกกับ คณะกรรมการบริหารกองทุนและสมาชิก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดถึงและนำมาพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพให้ดียิ่งขึ้น

3. ควรทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ให้ควบคู่กันไป ด้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพให้บรรลุเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง (References)

- ปิยะนุช เนื่ออ่อน. (2557). “ปัจจัยที่มีผลต่อการตอบสนองกองทุนหลักประกัน สุขภาพระดับท้องถิ่นของคณะ กรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพในจังหวัดกระบี่”
วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2557). “รายงานการวิจัยประเมินกองทุนสุขหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์”. วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่

"วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์" เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ บริหารการศึกษา พระพุทธศาสนาและปรัชญา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน โดยบทความผู้นิพนธ์ภายนอกได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกคนละ 1 ท่าน ส่วนบทความผู้นิพนธ์ภายในได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์บทความและผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review)

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง และแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิตามความเหมาะสม

1.9 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.10 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.11 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้พิมพ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดต่อมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัดเรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่นำเสนอ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้นิพนธ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/assr/index>

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ B5 โดยมีการตั้งค่าหน้ากระดาษความกว้าง 7.5 นิ้ว และความสูง 10.5 นิ้ว โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 0.5 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย บทคัดย่อ คำสำคัญ และเชิงอรรถ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ เนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวาบน

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 เครื่องหมายเลข* เขียนไว้บนนามสกุลผู้พิมพ์ เพื่อระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของ ผู้พิมพ์ เพื่อระบุเชิงอรรถ (Footnote) ไว้ด้านล่างกระดาษ

1.8 เชิงอรรถ (Footnote) ให้เขียนไว้ด้านล่างของส่วนหน้าแรก ที่มีเครื่องหมายเลข* กำกับไว้บนนามสกุลผู้พิมพ์ ให้ระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้พิมพ์ ขนาดตัวอักษร 14 ชนิดตัวธรรมดา กรณีที่ผู้พิมพ์มีสถานภาพเป็นนักศึกษาให้ระบุหลักสูตรที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ เช่น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งนี้ การระบุสังกัดคณะ หน่วยงานของผู้พิมพ์นั้น ผู้พิมพ์ต้องระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วย

1.9 หัวข้อของบทความย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.10 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 500 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.11 หัวข้อคำสำคัญ/อังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (;) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.12 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.13 หัวข้อย่อ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อโดยเรียงตามลำดับหมายเลข

1.14 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.15 การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (In-text Citation) และการระบุแหล่งที่มา โดยมีรูปแบบการอ้างอิงแบบนามปี คือ การอ้างอิงเอกสารไว้ส่วนหน้าหรือส่วนหลังของข้อความนั้น ๆ ให้ใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้นทั้งผู้พิมพ์ที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศ โดยระบุเฉพาะนามสกุลผู้พิมพ์ด้วยจุลภาค (,) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และเลขหน้า ตามรูปแบบดังนี้ Author/(Year of Publication : page) หรือ (Author./Year of Publication : page) เช่น Anuwat (2018: 18) หรือ (Brown, 1997: 18-22) เป็นต้น

1.16 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้พิมพ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (เชิงอรรถ : Footnote) (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	14	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
(ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ใต้รูปภาพ/แผนภูมิ)			

รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบนามปี โดยใช้เป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ทั้งผู้พิมพ์ที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศ			
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style) โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้พิมพ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย			
จำนวนต้นฉบับ : มีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า			

2. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

2.1 การเขียนเอกสารอ้างอิงให้ใช้ตามรูปแบบของ APA (American Psychological Association citation style) โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้พิมพ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย หากผู้พิมพ์มีมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อคนที่ 1 แล้วตามด้วยคำว่า และคณะ หรือ et al. (and others) โดยจัดเรียงตามพยัญชนะ สระ ตามรูปแบบการอ้างอิงตามลำดับก่อนหลังให้ถูกต้อง

2.2 การเรียงลำดับเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (References) ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้พิมพ์ โดยไม่ต้องมีตัวเลขกำกับ ให้เริ่มต้นด้วยรายชื่อเอกสารอ้างอิงภาษาไทยก่อน และต่อด้วยรายชื่อเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศ และชื่อผู้พิมพ์ให้อ้างนามสกุลก่อน โดยเขียนตามรูปแบบเดียวกันกับการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างลำดับการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

เอกสารอ้างอิง (References)

อนุกวัตร กระสังข์. (2560). **พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์**. พระนครศรีอยุธยา:
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Cook, Robert D. (1995). **Finite Element Modeling for Stress Analysis**. New York: John Wiley & Sons.

3. รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

3.1 หนังสือ (Book)

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อหนังสือ.//ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).//เมืองที่พิมพ์.//สำนักพิมพ์.

Author.//(Year of Publication).//Title of Book.//Edition of Book.//Place of Publication.//Publisher Name.

ตัวอย่าง

กฤษณา วงษาสันต์. (2542). **วิถีไทย**. กรุงเทพฯ : เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.

Cook, Robert D. (1995). **Finite Element Modeling for Stress Analysis**. New york : John wiley & sons.

3.2 รายงานทางวิชาการ

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง.//เมืองที่พิมพ์.//หน่วยงานที่เผยแพร่.

Author.//(Year of Publication).//Title.//Edition of Book.//Place of Publication.//Publisher Name.

ตัวอย่าง

Hickman, George A. (2010). **The Management of Teaching for Quality Improvement Chiang Mai Thailand**. Chiang Mai: Chiang Mai University.

3.3 วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อวิทยานิพนธ์.//วิทยานิพนธ์ระดับ/(บัณฑิต, มหาบัณฑิต, ดุษฎีบัณฑิตให้ระบุลงให้ชัดเจน)//ชื่อสถานศึกษา.

Author.//(Year of Publication).//Title of Thesis.//Degree of Thesis.//Publisher Name.

ตัวอย่าง

Kaewnimitchai, N. (1996). **An Analysis of College Student Culture in Thai Higher Education Institutions**. Doctoral Dissertation Graduate School Chulalongkorn University.

3.4 รายงานการประชุม

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//(ปีที่พิมพ์).//“ชื่อบทความ.”//ในชื่อรายงานการประชุม.//
วันเดือนปีที่จัด.//เลขหน้า.//สถานที่:/สำนักพิมพ์.

Author.//(Year of Publication).//“Title of Article.”//In Title.//

Date of Publication.//page.//Place of Publication:/Publisher Name.

ตัวอย่าง

Sinlarat, P. (1995). "Success and Failure of Faculty Development in Thai University." In **Preparing Teachers for all the World's Children : An Era of Transformation Proceedings of International Conference, Bangkok.** pp. 217-233.
Bangkok : UNICEF.

3.5 วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//(ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์).//“ชื่อบทความ.”//ชื่อวารสาร.//ปีที่พิมพ์
(ฉบับที่พิมพ์)/:/เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.//(Date of Publication).//“Title of Article.”//Name of Journal.//Year
(Volume)/:/page.

ตัวอย่าง

อรรคเดช สนลอย. (2020). "ปัญหาของชาวม้งลาวในเขตพื้นที่ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ."วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 6(1): 47-59.

3.6 หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//(ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์).//“ชื่อบทความ.”//ชื่อหนังสือพิมพ์.//
เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.//(Date of Publication).//“Title of Article.”//Name of Newspaper.//
page.

ตัวอย่าง

ปรียา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). "เกียรติอันภาคภูมิใจ." กรุงเทพธุรกิจ.
หน้า 6.

Jewell, Mark. (2006, November 7). "Silent Aircraft' Spreads its Wings."
Bangkok Post. p. B5.

3.7 สื่ออินเทอร์เน็ต

ชื่อ/นามสกุลผู้เผยแพร่.//(ปี).//"**ชื่อบทความ**."//[ประเภทสื่อที่เข้าถึง].//แหล่งที่มา:/:
แหล่งข้อมูลหรือที่อยู่เว็บไซต์/วัน/เดือน/ปีที่สืบค้น.

Author.//(Year of Publication).//"**Title of Article**."//[Online].//Available:/:
Name of website.//Retrieved/Date of Publication.

ตัวอย่าง

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). "**พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์**." [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/e-com 3.htm>. [3 กรกฎาคม
2548]

3.8 การสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.//(ปี,เดือน/วันที่).//ตำแหน่ง(ถ้ามี).//สัมภาษณ์.

Name of Interview.//(Date of Publication).//position.//Interview.

ตัวอย่าง

Waterworth, Peter. (2003, December 1). Principal lecturer, Deakin
University. Interview.

